

Bubico

de I.L. Caragiale

Nouă ceasuri și nouă minute... Peste șase minute pleacă trenul. Un minut încă și se-nchide casa. Repede-mi iau biletul, ies pe peron, alerg la tren, sunt în vagon... Trec de colo până colo prin coridor, să văz în care compartiment aș găsi un loc mai comod... Aci. O damă singură, și-fumează, atât mai bine! Intru și salut, când auz o mârâitură și văz apărând dintr-un paneraș de lângă cocoană capul unui cățel lățos, plin de funde de panglici roșii și albastre, care-ncepe să mă latre ca pe un făcător de rele intrat noaptea în iatacul stăpânii-și.

- Bubico! zice cocoana... șezi mumos, mamă!

"Norocul meu, gândesc eu, să trăiesc bine!... Lua-te-ar dracul de javră!"

Bubico se liniștește puțin; nu mai latră; își retrace capul în paneraș, unde i-l acopere iar cocoana cu un tărănaș de lână roșie; dar tot mârâie înfundat... Eu, foarte plictisit, mă lungesc pe canapeaua din fața cocoanii și-nchiz ochii. Trenul a pornit... Prin coridor umblă pasajeri și vorbesc. Bubico mârâie arțăgos.

- Biletele, domnilor! zice conductorul, intrând cu zgomot în compartimentul nostru.

Acum Bubico scoate capul foarte sus și, vrând să sară afară de la locul lui, începe să latre și mai grozav că adineaori. Eu întind biletul meu conductorului, care mi-l perforează. Conductorul face un pas către cocoană, care-și caută biletul ei în săculețul de mână, pe când Bubico latră și chelălăie desperat, smucindu-se să iasă din paner.

- Bubico! zice cocoana, șezi mumos, mamițo!

Și-ntinde biletul. Când mâna conductorului s-a atins de mâna cocoanei, Bubico parc-a-nnebunit. Dar conductorul și-a terminat treaba și iese. Cocoana își învelește favoritul mângâindu-l "mumos"; eu mă lungesc la loc închizând ochii, pe când Bubico mârâie înfundat ca tunetul care se tot depărtează după trecerea unei grozave furtuni. Acum nu se mai aude de loc. Dar auz hârșăitul unui chibrit: cocoana își aprinde o țigaretă... Încă nu mi-e somn. De ce n-aș aprinde și eu una? A! de degrabă să nu pierz trenul, am uitat să-mi iau chibrituri. Dar nu face nimic... S-o rog pe mamița lui Bubico... Scot o țigaretă, mă ridic și dau să m-apropiu de cocoana. Dar n-apuc să fac bine o mișcare, și Bubico scoate capul lătrându-mă mai furios decât pe conductor; latră și chelălăie și tușește și...

- Bubico - zice cocoana - șezi mumos, mamițico!

"Lovi-te-ar jigodia, potaia dracului!" zic în gândul meu. N-am văzut de când sunt o javră mai antipatică și mai scârboasă... Dacă aș putea, i-aș rupe gâtul.

În zbieretele desperate ale lui Bubico, mamița îmi dă s-aprind. Îi mulțumesc și m-așez în locul cel mai depărtat din compartiment, de teamă că n-am să mai pot rezista pornirii și am să-i trag la cap când și l-o mai scoate din paner.

- Frumușel cățel aveți, zic eu cocoanii, după câteva momente de tăcere; da' rău!

- Aș! nu e rău, zice cocoana; până se-nvață cu omul; dar nu știți ce cuminte și fidel este, și deștept! Ei bine! e ca un om, frate! doar că nu vorbește...

Apoi către paner, cu multă dragoste:

- Unde-i Bubico?... Nu e Bubico!...

Din paner se aude un miorlăit sentimental.

- Să-i dea mama băiețelului zăhărel?... Bubico! Bubi!!

Băiețelul scoate capul cu panglicuțe... Mama-l degajează din țoalele în cari dospește-nfășurat și-l scoate afară. Bubico se uită la mine și mârâie-n surdină. Eu, apucat de groază la ideea că nenorocitul ar încerca să mă provoace, zic cocoanei:

- Madam! pentru Dumnezeu, țineti-l să nu se dea la mine! eu sunt nevrinos, și nu stiu ce-aș fi în stare... de frică...

Dar cocoana, luând în brațe pe favorit și mângâindu-l cu toată duiosia:

- Vai de mine! cum crezi d-ta?... Noi suntem băieți cuminți și binecrescuți... Noi nu suntem mojici ca Bismarck...

- Ha? zic eu.

- Bismarck al ofițerului Papadopolinii.

Dându-mi această explicație, cocoana scoate din săculețul de mână o bucățică de zahăr:

- Cui îi place zăhărelul?...

Bubico (făcând pe bancă sluj frumos, cu toată cletinătura vagonului): Ham!

- Să-i dea mama băiatului zăhărel?

Bubico: Ham! Ham!

Și apucă bucățica de zahăr și-ncepe s-o ronțăie... Cocoana scoate din alt săculeț o sticlă cu lapte, din care toarnă într-un pahar; apoi:

- Cui îi place lăptic?

Bubico (lingându-se pe bot): Ham!

- Să-i dea mama lăptic băiatului?

Bubico (impacient): Ham! Ham!

"Ah! suspin eu în adânc; lua-te-ar hengherul, Bubico!"

Dar cocoana apropie paharul aplecat de botul favoritului, care-ncepe să lăpăie, și lăpăie, și lăpăie, până când un pasajer se arată la ușa compartimentului nostru uitându-se-năuntru.

Bubico se oprește din lăpăit și se pornește să latre că o fiară, cu ochii holbați și muscând în sec și clântânind din dinți, și tușind și...

"Vedea-te-aș la Babeș, jigăraie îndrăcită!" gândesc eu, și prin mintea mea începe să treacă fel de fel de idei, care de care mai crudă și mai infamă.

Pasajerul s-a retras de la geam. Bubico s-a potolit. Cocoana toarnă iar lapte-n pahar și bea și dumneei. Eu simt cum mă năvălesc, din ce în ce mai irezistibile, ideile negre.

- A propos - zic eu - madam, vorbeați adineaori de Bismarck... al...

- Al ofițerului Papadopolinii...

- Ei! Ce e Bismarck?

- Un dulău de curte... Era să mi-l omoare pe Bubico... Papadopolina are o cățelușă, Zambilica, foarte frumușică! șade alături de mine; suntem prietene; și dumnealui (arată pe Bubico), curte teribilă! (Către Bubico:) Craiule!... (Către mine:) Mizerabila de servitoare, o dobitoacă! i-am spus, când l-a dus afară de dimineată - că nu știi ce curat e! - zic: "Bagă de seamă să nu scape, să se ducă iar la Papadopolina, că-l rupe Bismarck..." dulăul ofițerului, care șade cu chirie la ea. (Tușește cu mult înțeles.) Eu nu știu ce făceam pân casă, când auz afară chelălăituri și

șipete... Strig: "Bubico! Bubico! unde e băiatul?!" Alerg... Mi-l aducea dobitoaca pe brațe; d-
abia-l scoseseră ea și Papadopolina și soldatul ofițerului din gura dulăului. Ce să-l vezi?...
tăvălit, leșinat și moale că o cârpă. Zic: "Vai de mine! moare băiatul!" Stropște-l cu apă! dă-i
cu odicolon la nas!... Ce-am pățimit, numai eu știu... Două săptămâni a zăcut... Am adus și
doftor. Da-n sfârșit, slavă Domnului! a scăpat... (Cătră Bubico:) Mai merge la Zambilica
băiatul?

Bubico: Ham!

- Să te mănânce Bismarck... craiule!

- Ham! ham!

Și sare de pe bancă jos în vagon și apucă spre mine.

- Cocoană! strig eu, ridicându-mi picioarele; eu sunt nevriscos, să nu se dea la mine, că...

- Nu, frate! zice cocoana, nu vezi că vrea să se-mprietinească? Așa e el: numaidecât simte pe
cine-l iubește...

- A! zic eu, având o inspirație infernală; a! simte pe cine-l iubește... vrea să ne-mprietinim!...
Bravo!

Și pe când cățelul se apropie să mă miroasă, iau un pachetel de bonboane, pe cari le duc în
provincie, la un prietin; îl deschid, scot un bonbon și, întinzându-l în jos, cu multă blândețe:

- Cuțu, cuțu! Bubico băiatul! Bubi!

Bubico, dând din coadă, se apropie mai întâi cu oarecare sfială și îndoință, apoi, încurajat de
blândețea mea, apucă frumos bombonul și-ncepe să-l clefăie.

- Vezi că v-ați împrietinit! zice cocoana cu multă satisfacție de această apropiere.

Apoi îmi spune genealogia favoritului... Bubico este copilul lui Garson și al Gigichii, care era
soră cu Zambilica a Papadopolinii, ceea ce, care vă să zică, însemnează că Zambilica este
mătușa lui Bubico după mamă... În timp ce cocoana-mi povestește, eu, înfrânându-mi
aversiunea și dezgustul în favoarea unui scop înalt, întrebuițez cele mai înjositoare mijloace
spre a intra în bunele gratii ale nepotului Zambilichii. Și-n adevăr, Bubico se tot apropie de
mine, până se lasă să-l iau în brațe. Simt că mi se bate inima de teamă ca nu cumva, printr-o
mișcare, ori privire, să trădez un plan mare ce l-am croit în adâncul conștiinței mele. Cocoana
nu se poate mira îndestul de prietenia ce-mi arată Bubico, pe când eu cultiv cu stăruință
această prietenie atât de scumpă mie, prin mângâieri și bonboane.

- Ei vezi! cum v-ați împrietinit... Ce e, Bubico? ce e, mamă? iubești pe domnul? da?

Și Bubico răspunde, gudurându-se-n brațele mele:

- Ham!

- Așa? ai trădat-o care vă să zică pe mamițica?... craiule!

Bubico: Ham! ham!

- Trebuie să fii om bun! Nu trage el la fitecine...

- Firește, coconită; simte cânele; are instinct.

Când zic acestea, iată că trenul se oprește în Crivina. Pe peron se aud lătrături și ceartă de
câni. Bubico dă să se smucească din brațele mele; eu îl țiu bine; el începe să latre îndârjit cătră
fereastra vagonului. Trenul pornește iar, și Bubico, întorcând capul către partea de unde s-
aude depărtându-se cearta semenilor lui, latră mereu; eu îl mângâi, să-l potolesc; el, când nu
se mai aude nimic, ridică botul spre tavan și începe, în bratele mele, să urle... în brațele mele!
"Ah! Bubico - zic eu în sine-mi, mângâindu-l frumos - de capu-ți!... vedea-te-aș mânuși!"
Dar Bubico urlă mereu.

- Doamnă - zic eu - rău faceți că-l țineți așa de aproape pe Bubico și acoperit așa în căldură, poate să turbeze... Chiar așa, aici e prea cald.

Și zicând acestea, mă scol cu Bubico-n brațe și m-apropiu de fereastra vagonului. Pun pe Bubico binișor jos lângă mamița lui, și cobor geamul, aplecându-mă să respir. Afară, noapte neagră că și ideile mele.

- Bine faci! să mai iasă fumul de țigară, zice cocoana.

Intrăm pe podul Prahovii... Mă-ntorc, iau o bonboană, i-o arăt lui Bubico, care s-apropie de mine bătând frumușel din coadă.

"Pe memoria lui Plutone și a fidelului său Cerber! zic eu în gând ; jur că au mințit acei cari au cântat instinctul cânilor! E o minciună! Nu există!"

Bubico îmi ia bonboana; îl iau în brațe și mă dau lângă fereastră, ridicându-l în dreptul deschizăturii. Aerul răcoros, trecându-i pe la bot, face mare plăcere lui Bubico. Scoate limba și respiră din adânc.

- Să nu-l scapi pe fereastră!... pentru Dumn...

Dar n-apucă mamița să rostească-ntreg sfântul nume al creatorului, și Bubico dispare că un porumbel alb în neagra noapte, înapoi spre București, zburând - la Zambilica, probabil. Mă-ntorc cu fața spre cocoana și, prezentându-i mânilor goale, strig exasperat:

- Doamnă!

Un răcnet!... A-nnebunit cocoana!

- Repede, doamnă, semnalul de alarmă!

O duc la semnal și o-nvăț cum să-l tragă. Pierdută de durere, execută mișcarea cu o supremă energie. Trenul, stop! pe loc. Cletinătură colosală. Emoție generală-ntre pasajeri.

- Cine? cine a dat alarma?

- Dumneaei zic eu către personalul trenului, arătând pe cocoana leșinată.

Trenul se pune din nou în mișcare. La Ploiești, cocoana s-a deșteptat din leșin; zdrobită de nenorocire, trebuie să răspundă la procesul-verbal ce i se dresează pentru întrebuințarea semnalului. Pe când, în mijlocul pasajerilor grămădiți, cocoana se jeleşte, eu m-apropiu de urechea ei și, c-un rânjet diabolic, îi șoptesc răspicat:

- Cocoană! eu l-am aruncat, mânca-i-ai coada!

Ea leșină iar... Eu trec că un demon prin mulțime și dispar în noaptea neagră...